

Kuluttajavirasto ärähti tekijänoikeuslaista

22.9.2005 14:27 — Jaakko Kuivalainen

Kuluttajavirasto kertoo, ettei sen mielipiteitä huomiota lopullisen tekijänoikeuslakiesityksen laadinnassa. Viraston mukaan lain perustana olevasta EU:n tietoyhteiskuntadirektiivistä riippumatta EU:n perustamissopimus velvoittaa ottamaan kuluttajanäkökulman huomioon tekijänoikeuslaissa.

Kuluttajavirasto muistuttaa, että Euroopan Unionin perustamissopimuksen mukaan kuluttajansuojaa koskevat vaatimukset on otettava huomioon yhteisön muita politiikkoja ja muuta toimintaa määriteltäessä ja toteutettaessa.

- Vaikka tämä keskeinen vaatimus olisikin jäänyt taka-alalle itse lakiehdotuksen pohjana olevassa tietoyhteiskunta-direktiivissä, on se huomioitava direktiivin kansallisessa voimaansaattamisessa, viraston tiedotteessa sanotaan.

Kuluttajavirasto sai antaa lain valmistelun yhteydessä lausuntoja, mutta sitä ei enää kuultu lopullista mietintöä kirjoitettaessa. Antamissaan lausunnoissa virasto kertoo korostaneensa kuluttajien oikeuksia ja asemaa nykypäivän ja tulevaisuuden tietoyhteiskunnassa.

- Kuluttajille ei saisi lakiuudistuksessa asettaa tarpeettomia esteitä laillisesti hankkimien teosten käyttöön. Lakia uudistettaessa pitäisi arvioida kaikkia tavalliselle kuluttajalle muutoksista aiheutuvia haittoja ja verrata niitä harvalukuisten väärinkäyttäjien aiheuttamiin ongelmiin.

Kuluttajavirasto on myös todennut, että muutaman kappaleen kopioimista kotikäyttöön voidaan pitää äänilevyn tavanomaisena käyttönä.

- Jos tuotetta ei voida käyttää tavanomaiseen tarkoitukseensa, sitä voidaan pitää virheellisenä. Siksi lainsäädännöllä pitäisi turvata kuluttajille oikeus valmistaa muutamia kopioita henkilökohtaiseen käyttöön laillisesti hankitusta teoksesta. Silloin kummankaan osapuolen - tekijänoikeuksien haltijan ja tavallisen kuluttajan - oikeudet eivät joutuisi epätasapainoiseen asemaan.

Uuden tekijänoikeuslain käsittelyssä on päädytty siihen, että lakiin lisätään lausuma, jossa hallitus veloitetaan edistämään sellaisten kopiosuojausten vapaaehtoista yleistymistä, jotka sallivat ottaa muutaman kopion kotikäyttöön. Kuluttajavirasto vaatii hallitusta seuraamaan, että yksityisen kopioinnin mahdollisuus toteutuu.

Kuluttajaviraston mielestä kuluttajien kannalta on huolestuttavaa, jos lakia ei onnistuta kirjoittamaan niin selkeäksi, että kuluttaja ymmärtäisi sen sisällön. Myös lain esitystapaan pitäisi viraston mielestä kiinnittää huomiota.

<http://www.digitoday.fi/viihde/2005/09/22/kuluttajavirasto-arahti-tekijanoikeuslaista/200515469/66>